EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 27.7.2020
COM(2020) 622 final

2020/0160 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS,

millega antakse Prantsusmaale luba pidada läbirääkimisi lepingu üle, millega täiendatakse Ühendkuningriigiga sõlmitud kehtivat kahepoolset lepingut, mis käsitleb La Manche'i väina püsiühenduse ehitamist ja käitamist eraõiguslike kontsessionääride poolt

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

12. veebruaril 1986 Canterburys allkirjastatud Prantsusmaa ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahelise lepinguga La Manche'i väina püsiühenduse ehitamise ja käitamise kohta eraõiguslike kontsessionääride poolt (edaspidi „Canterbury leping") loodi valitsustevaheline komisjon, kes teostab järelevalvet kõigi La Manche'i väina püsiühenduse ehitamise ja käitamisega seotud küsimuste üle.

Kuni Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise lepinguga[1] kehtestatud üleminekuperioodi lõpuni on valitsustevaheline komisjon Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2016/798[2] artikli 3 punkti 7 tähenduses riiklik ohutusasutus, mis on pädev La Manche'i väina püsiühenduse küsimustes.

Vastavalt direktiivi (EL) 2016/798 artikli 3 punktile 7 võib riiklik ohutusasutus olla asutus, kellele mitu liikmesriiki on usaldanud raudteeohutusega ja direktiivi (EL) 2016/797 alusel raudteesüsteemi koostalitlusega seotud ülesanded. Pärast eespool nimetatud üleminekuperioodi lõppu on valitsustevaheline komisjon aga liikmesriigi ja kolmanda riigi loodud asutus. Direktiiviga (EL) 2016/798 ei nähta ette võimalust, et riiklik ohutusasutus on liikmesriigi ja kolmanda riigi volitatud asutus. Seega, kui ei ole sätestatud teisiti, lakkab valitsustevaheline komisjon pärast üleminekuperioodi lõppu olemast La Manche'i väina püsiühenduse riiklik ohutusasutus direktiivi (EL) 2016/798 tähenduses. Samast ajahetkest ei kohaldata enam liidu õigust La Manche'i väina püsiühenduse selle osa suhtes, mis kuulub Ühendkuningriigi jurisdiktsiooni alla. Direktiivi (EL) 2016/798 ja Prantsuse transpordiseadustiku artikli L 2221/1 kohaldamisel on Prantsusmaa *Etablissement public de sécurité ferroviaire* (raudteeohutusamet) La Manche'i väina püsiühenduse Prantsusmaa jurisdiktsiooni alla kuuluva osa riiklik ohutusasutus.

Selleks et tagada La Manche'i väina püsiühenduse ohutu ja tõhus käitamine, oleks vaja ühtset ohutusasutust, kes kohaldaks samu eeskirju kogu taristu, sealhulgas selle Ühendkuningriigi jurisdiktsiooni alla kuuluva osa suhtes. Valitsustevaheline komisjon peaks jääma selleks ühtseks ohutusasutuseks ning jätkama raudteeohutust ja raudteesüsteemi koostalitlust käsitlevate liidu normide kohaldamist. See nõuaks eelkõige direktiivi (EL) 2016/798 artikli 3 punkti 7 muutmist. Muudatus soovitakse teha komisjoni paralleelse ettepanekuga võtta vastu määrus, millega seda direktiivi muudetakse (COM(2020) 623).

Prantsusmaa teatas 16. juuli 2020. aasta kirjas komisjonile, et ta soovib pidada läbirääkimisi Canterbury lepingut täiendava lepingu üle.

Käesoleva ettepaneku eesmärk on anda Prantsusmaale luba pidada Ühendkuningriigiga läbirääkimisi rahvusvahelise lepingu üle, et tagada La Manche'i väina püsiühenduse ohutu ja tõhus käitamine, säilitades ühtse ohutusasutuse, kes vastutab kogu kõnealuse taristu eest, ning kehtestada erinõuded, millele kavandatav leping peab vastama, näiteks valitsustevahelise komisjoni kohustus kohaldada raudteeohutust ja raudteesüsteemi koostalitlust käsitlevaid liidu norme.

---

[1] ELT L 29, 31.1.2020, lk 7.

[2] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/798 raudteeohutuse kohta (ELT L 138, 26.5.2016, lk 102).

Niisugune leping võib mõjutada valdkonda, mida suures osas reguleerib liidu õigus, eelkõige direktiiv (EL) 2016/797[3], direktiiv (EL) 2016/798 ja määrus (EL) 2016/796[4]. Seetõttu kuuluks kõnealune leping liidu ainupädevusse välisasjades. ELi toimimise lepingu artikli 2 lõike 1 kohaselt võib liit siiski volitada liikmesriike tegutsema valdkondades, kus tal on ainupädevus. Võttes arvesse sellise volituse koostoimet liidu seadusandja poolt vastu võetud kehtivate normidega, on ka vajalik, et volituse annaks liidu seadusandja kooskõlas ELi toimimise lepingu artiklis 91 osutatud seadusandliku tavamenetlusega.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Rahvusvahelise lepingu eesmärk, mille Prantsusmaa soovib Ühendkuningriigiga sõlmida, on säilitada valitsustevaheline komisjon La Manche'i väina püsiühenduse ühtse riikliku ohutusasutusena ning tagada, et kõnealune komisjon järgib jätkuvalt riiklike ohutusasutuste suhtes kohaldatava liidu õiguse sätteid, eelkõige direktiivi (EL) 2016/798, direktiivi (EL) 2016/797 ja määrust (EL) 2016/796, kogu püsiühenduse ulatuses, sealhulgas Ühendkuningriigi jurisdiktsiooni all olevas osas.

See eesmärk on niisiis täielikult kooskõlas raudteeohutuse ja raudteesüsteemi koostalitluse valdkonnas kehtivate õigusnormidega.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Canterbury lepingut täiendav leping, mille eesmärk on tagada püsiühenduse ohutu ja tõhus käitamine, nähes ette kogu taristu eest vastutava ühtse ohutusasutuse säilitamise, ei oleks vastuolus ühegi muu liidu tegevuspõhimõttega.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Ettepaneku õiguslik alus on Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 2 lõige 1 ja artikkel 91.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Ettepanek tehakse liidu ainupädevusse kuuluvas valdkonnas.

- **Proportsionaalsus**

Ettepaneku eesmärk on anda luba pidada Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 2 lõike 1 alusel läbirääkimisi Canterbury lepingut täiendava lepingu üle, et tagada La Manche'i väina püsiühenduse ohutu ja tõhus käitamine, säilitades ühtse ohutusasutuse, kes vastutab kogu kõnealuse taristu eest. Kui muudetakse direktiivi (EL) 2016/798 artikli 3 punkti 7, peaks Canterbury lepinguga asutatud valitsustevaheline komisjon jääma ühtseks ohutusasutuseks ja jätkama raudteeohutust käsitlevate liidu normide kohaldamist. Sellest tulenevalt ei lähe kavandatav Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus selle eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.

[3] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/797 Euroopa Liidu raudteesüsteemi koostalitluse kohta (ELT L 138, 26.5.2016, lk 44).

[4] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2016. aasta määrus (EL) 2016/796, mis käsitleb Euroopa Liidu Raudteeametit ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 881/2004 (ELT L 138, 26.5.2016, lk 1).

- **Vahendi valik**

Taotletav eesmärk on tagada, et valitsustevaheline komisjon kohaldab liidu õigust kogu püsiühenduse, sealhulgas Ühendkuningriigi jurisdiktsiooni alla kuuluva osa suhtes. Valitsustevaheline komisjon on Prantsusmaa ja Ühendkuningriigi loodud kahe riigi vaheline organ. Selle toimimist reguleerib Prantsusmaa ja Ühendkuningriigi vahel sõlmitud Canterbury leping. Seepärast on asjakohane lisada eespool nimetatud elemendid Prantsusmaa ja Ühendkuningriigi vahelisse lepingusse, mistõttu on vaja anda Prantsusmaale selleks volitused.

Kavandatav Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, mis on adresseeritud Prantsusmaale ja millega antakse talle Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 2 lõike 1 ja artikli 91 kohaselt luba Ühendkuningriigiga sellise lepingu üle läbirääkimisi pidada ja see sõlmida, on sobiv vahend.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Käesolev ettepanek põhineb Prantsusmaa esitatud taotlusel ja kavandatav volitus oleks adresseeritud üksnes sellele liikmesriigile. Ajalisi piiranguid arvestades konsulteeriti mitteametlikult sidusrühmadega, näiteks La Manche'i väina püsiühenduse kontsessionääriga, kes kinnitasid, et valitsustevaheline komisjon peaks jääma ühtseks ohutusasutuseks ja kohaldama liidu õigust kogu La Manche'i väina püsiühenduse suhtes.

4. MÕJU EELARVELE

Käesolev ettepanek ei avalda mõju ELi eelarvele.

2020/0160 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS,

millega antakse Prantsusmaale luba pidada läbirääkimisi lepingu üle, millega täiendatakse Ühendkuningriigiga sõlmitud kehtivat kahepoolset lepingut, mis käsitleb La Manche'i väina püsiühenduse ehitamist ja käitamist eraõiguslike kontsessionääride poolt

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 91,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust[5],

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust[6],

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

(1) 12. veebruaril 1986 Canterburys allkirjastatud Prantsusmaa ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahelise lepinguga La Manche'i väina püsiühenduse ehitamise ja käitamise kohta eraõiguslike kontsessionääride poolt (edaspidi „Canterbury leping") loodi valitsustevaheline komisjon, kes teostab järelevalvet kõigi La Manche'i väina püsiühenduse ehitamise ja käitamisega seotud küsimuste üle.

(2) Kuni Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise lepinguga[7] kehtestatud üleminekuperioodi lõpuni käsitatakse valitsustevahelist komisjoni asutusena, kellele mitu liikmesriiki on usaldanud La Manche'i väina püsiühenduse raudteeohutusega seotud ülesanded. Seetõttu on see riiklik ohutusasutus Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2016/798[8] artikli 3 punkti 7 tähenduses. Selles pädevuses kohaldab ta raudtee ohutust ja koostalitlust käsitlevaid liidu õiguse sätteid.

(3) Pärast põhjenduses 2 osutatud üleminekuperioodi lõppu on valitsustevaheline komisjon liikmesriigi ja kolmanda riigi loodud asutus. Kui Ühendkuningriigile siduvas rahvusvahelises lepingus ei ole sätestatud teisiti, ei kohaldata pärast üleminekuperioodi lõppu enam liidu õigust La Manche'i väina püsiühenduse selle osa suhtes, mis kuulub Ühendkuningriigi jurisdiktsiooni alla.

(4) Kolmanda riigiga sõlmitud rahvusvaheline leping, mis käsitleb raudteeohutuse ja raudteesüsteemi koostalitluse eeskirjade kohaldamist piiriülestes olukordades, võib mõjutada

---

5 ELT C , , lk .

6 ELT C , , lk .

7 ELT L 29, 31.1. 2020, lk 7.

8 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/798 raudteeohutuse kohta (ELT L 138, 26.5.2016, lk 102).

valdkonda, mida suures osas reguleerib liidu õigus, eelkõige direktiiv (EL) 2016/798, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2016/797[9] ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2016/796[10]. Seetõttu kuulub selline leping liidu ainupädevusse välisasjades. Liikmesriigid võivad pidada läbirääkimisi selliste lepingute üle või neid sõlmida üksnes juhul, kui liit on neile selleks Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikli 2 lõike 1 kohaselt andnud loa. Võttes arvesse sellise loa koostoimet liidu kehtivate normidega, on ka vajalik, et selle annaks liidu seadusandja kooskõlas ELi toimimise lepingu artiklis 91 osutatud seadusandliku tavamenetlusega.

(5) Prantsusmaa taotles liidult 16. juuli 2020. aasta kirjas luba pidada Ühendkuningriigiga läbirääkimisi Canterbury lepingut täiendava rahvusvahelise lepingu üle ja see leping sõlmida.

(6) La Manche'i väina püsiühenduse ohutu ja tõhusa käitamise tagamiseks oleks sobiv, kui valitsustevaheline komisjon jääks ühtseks ohutusasutuseks, kes vastutab kogu kõnealuse taristu eest. Võttes arvesse La Manche'i väina püsiühenduse erilist tähtsust raudteeühendusena, mis hõlmab ühte keerukat rajatist, mis asub osaliselt Prantsusmaa ja kolmanda riigi territooriumil, on asjakohane lubada Prantsusmaal sõlmida Ühendkuningriigiga rahvusvaheline leping liidu raudteeohutuseeskirjade kohaldamise kohta La Manche'i väina püsiühenduse suhtes, et säilitada ühtne ohutuskord kogu tunnelis, tingimusel et teatavad nõuded on täidetud.

(7) Valitsustevaheline komisjon võiks täita riikliku ohutusasutuse ülesandeid, vastutades La Manche'i väina püsiühenduse Prantsusmaa jurisdiktsiooni alla kuuluva osa eest, tingimusel direktiivi (EL) 2016/798 artikli 3 punkti 7 muudetakse ja et teatavad tingimused täidetakse.

(8) Valitsustevaheline komisjon peaks kohaldama samu õigusnorme kogu La Manche'i väina püsiühenduse ulatuses, olenemata sellest, kas neid kohaldatakse Prantsusmaa või Ühendkuningriigi jurisdiktsiooni alla kuuluva osa suhtes. Need peaksid olema asjakohased liidu õiguse sätted, eelkõige direktiiv (EL) 2016/798, direktiiv (EL) 2016/797 ja määrus (EL) 2016/796 (mida on muudetud või mis on asendatud), ning nende alusel vastu võetud õigusaktid.

(9) Vastavalt Canterbury lepingu artiklile 19 lahendab Prantsusmaa ja Ühendkuningriigi vahelised vaidlused, mis on seotud Canterbury lepingu tõlgendamise või kohaldamisega, vahekohus. Kui sellistes vaidlustes tekivad liidu õiguse tõlgendamisega seotud küsimused, peaks vahekohus liidu õiguse nõuetekohase kohaldamise tagamiseks esitama nende kohta eelotsusetaotluse Euroopa Liidu Kohtule ja pidama seda otsust siduvaks.

(10) Samuti on vaja kehtestada erieeskirjad liidu õiguse rakendamiseks Prantsusmaa jurisdiktsiooni alla kuuluvas La Manche'i püsiühenduse osas, et tagada liidu õiguse nõuetekohane rakendamine igal ajal ning et komisjon saaks teha järelevalvet selle kohaldamise üle Euroopa Kohtu kontrolli all, sealhulgas kiireloomulistel asjaoludel või juhul, kui valitsustevaheline komisjon ei täida vahekohtu otsust. Selleks peaks Prantsusmaale jääma õigus tegutseda vajaduse korral ühepoolselt, et tagada liidu õiguse täielik ja nõuetekohane kohaldamine tema jurisdiktsiooni alla kuuluvas La Manche'i väina püsiühenduse osas.

(11) Tõhusa õiguskaitse tagamiseks liidu õigusega hõlmatud valdkondades peaks kohtutel, mille suhtes kohaldatakse ELi toimimise lepingu artikli 19 lõiget 1, olema ainupädevus

[9] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/797 Euroopa Liidu raudteesüsteemi koostalitluse kohta (ELT L 138, 26.5.2016, lk 44).

[10] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2016. aasta määrus (EL) 2016/796, mis käsitleb Euroopa Liidu Raudteeametit ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 881/2004 (ELT L 138, 26.5.2016, lk 1).

selliste taotluste suhtes, mille on valitsustevahelise komisjoni otsuste peale esitanud kontsessionäärid ja La Manche'i väina püsiühenduse kasutajad.

(12) Põhjendustes 8–11 kirjeldatud elemendid peaksid kajastuma Prantsusmaa ja Ühendkuningriigi vahelistes rahvusvahelistes lepingutes La Manche'i väina püsiühenduse kohta. Need rahvusvahelised lepingud peaksid olema igati kooskõlas liidu õigusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Prantsusmaale antakse luba pidada Ühendkuningriigiga läbirääkimisi La Manche'i väina püsiühenduse suhtes raudteeohutuseeskirjade kohaldamist käsitleva rahvusvahelise lepingu üle ning see leping allkirjastada ja sõlmida, tingimusel et see leping jõustub pärast Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise lepingus sätestatud üleminekuperioodi lõppu ning on kooskõlas järgmisega.

(1) Selleks et säilitada ühtne ohutuskord La Manche'i väina püsiühenduse kogu ulatuses, tagab Canterbury lepinguga loodud valitsustevaheline komisjon, et La Manche'i väina püsiühenduse suhtes kohaldatakse liidu õiguse sätteid, mis käsitlevad riiklike ohutusasutuste ülesandeid direktiivi (EL) 2016/798 artikli 3 punkti 7 tähenduses ning eelkõige viimati nimetatud direktiivi, direktiivi (EL) 2016/797 ja määruse (EL) 2016/796 (mida on muudetud või mis on asendatud) ning nende alusel vastu võetud õigusaktide tähenduses.

(2) Kui Canterbury lepingu artikli 19 kohaselt vahekohtule lahendamiseks antud vaidluses tekib liidu õiguse sätte tõlgendamisega seotud küsimus, ei ole vahekohtul õigust selles küsimuses otsust teha. Sellisel juhul esitab vahekohus Euroopa Liidu Kohtule selle küsimuse kohta eelotsusetaotluse. Euroopa Liidu Kohtu otsus on vahekohtule siduv.

(3) Vajaduse korral, eelkõige kiireloomulistel asjaoludel või juhul, kui valitsustevaheline komisjon ei täida vahekohtu otsust, jääb Prantsusmaale õigus tegutseda ühepoolselt, et tagada liidu õiguse täielik, nõuetekohane ja kiire kohaldamine Prantsusmaa jurisdiktsiooni alla kuuluvas püsiühenduse osas.

(4) Kohtud, kelle suhtes kohaldatakse ELi toimimise lepingu artikli 19 lõiget 1, on ainupädevad otsustama nende õiguskaitsevahendite üle, mida kontsessionäärid ja La Manche'i väina püsiühenduse kasutajad taotlevad otsuste suhtes, mida valitsustevaheline komisjon on teinud lõikes 1 osutatud ülesandeid täites.

(5) Kõnealune leping peab olema liidu õigusega igati kooskõlas.

Artikkel 2

Prantsusmaa teavitab komisjoni korrapäraselt Ühendkuningriigiga Canterbury lepingu täiendamise või uue lepingu sõlmimise üle artikli 1 kohaselt peetavate läbirääkimiste käigust ning kutsub vajaduse korral komisjoni läbirääkimistes vaatlejana osalema.

Kui läbirääkimised on lõppenud, esitab Prantsusmaa nende tulemusel koostatud teksti kavandi komisjonile. Komisjon teatab sellest nõukogule ja Euroopa Parlamendile.

Ühe kuu jooksul pärast lepingu eelnõust teatamist teeb komisjon otsuse selle kohta, kas artiklis 1 sätestatud nõuded on täidetud või mitte. Kui komisjon otsustab, et need nõuded on täidetud, võib Prantsusmaa lepingu allkirjastada ja sõlmida. Allkirjastatud lepingu koopia esitatakse komisjonile ühe kuu jooksul alates selle jõustumisest, või kui lepingut kohaldatakse ajutiselt, ühe kuu jooksul alates selle ajutise kohaldamise algusest.

Artikkel 3

Käesolev otsus on adresseeritud Prantsuse Vabariigile.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel *president*	*Nõukogu nimel* *eesistuja*